

REPUBLIKA CZESKA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Typ państwa	republika parlamentarna
Powierzchnia	78 866 km ²
Ludność	10,47 mln
Liczba województw	17 i 2 miasta autonomiczne
Prezydent	Miloš Zeman (od marca 2013 r.)
Premier	Bohuslav Sobotka (od stycznia 2014 r.)
Przynależność do Unii Europejskiej	od 1 maja 2004 roku

SYTUACJA GOSPODARCZA

W 2013 r. Republika Czeska, podobnie jak w 2012 r., borykała się z wieloma problemami gospodarczymi. Według wstępnych danych Czeskiego Urzędu Statystycznego PKB w 2013 r. obniżył się o 0,9% (w 2012 r. o 1,2%) w stosunku do roku poprzedniego. Spadek ten spowodowany był niższymi niż w roku poprzednim nakładami inwestycyjnymi na środki trwałe, stagnacją wydatków indywidualnych oraz spadkiem obrotów handlu zagranicznego. Międzyroczny spadek nakładów inwestycyjnych na środki trwałe w 2013 roku o 3,3%, wywołany został trwającym nieprzerwanie od 2009 roku spadkiem inwestycji budowlanych, jak też niższymi inwestycjami w zakresie parku maszynowego i środków transportowych. Niższe o 0,2% były wydatki gospodarstw domowych, a wyższe o 1,9% wydatki sektora publicznego. Mniej niż w roku poprzednim wydawano na żywność, alkohol, meble, remonty mieszkań, leki i usługi rekreacyjne, a więcej na odzież, energię elektryczną i ciepło oraz sprzęt RTV.

Produkcja przemysłowa w Republice Czeskiej w 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła zaledwie o 0,5%. Największy jej wzrost odnotowano w produkcji konstrukcji i wyrobów metalowych (o 5,3%), w produkcji pojazdów motorowych (o 2,5%) oraz w produkcji maszyn i urządzeń (o 2,7%). Największy spadek odnotowano w wydobywaniu i eksploatacji złóż naturalnych (o 11,6%), w produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, gazu i ciepła (o 1,5%) oraz w produkcji sprzętu komputerowego, urządzeń elektronicznych i optycznych (o 8,7%).

Piąty już rok z rzędu spada produkcja budowlana. W 2013 r. jej wartość w stosunku międzyrocznym była niższa o 8,3%. W porównaniu do 2008 roku (rok największej koniunktury w budownictwie czeskim), wartość produkcji budowlanej w roku 2013 była niższa aż o 25,1%. Stopa bezrobocia podniosła się z poziomu 7 % w 2012r. do 8,2% w 2013r. Zmniejszeniu uległ deficyt budżetowy, który wyniósł 2,8% PKB, natomiast zwiększył się dług publiczny do 47,2%.

Obroty handlu zagranicznego Republiki Czeskiej w 2013 r. w stosunku międzyrocznym obniżyły się o 1,2%. Eksport był niższy o 0,6% i wyniósł 121,5 mld EUR, a import o 1,9% i wyniósł 108,0 mld EUR. Największy wzrost wartości czeskiego eksportu odnotowano w grupach: różnych wyrobów przemysłowych, chemikaliów i wyrobów pochodnych, żywności i zwierząt żywych, a największy spadek w grupach: paliw mineralnych i smarów, maszyn i środków transportu oraz surowców z wyjątkiem paliw.

Najnowsza prognoza Ministerstwa Finansów Republiki Czeskiej na rok 2014 przewiduje wzrost gospodarczy tego kraju na poziomie 1,4%, a w 2015 r. na poziomie 2%. Pomimo zastosowanych przez Czeski Bank Narodowy (CNB) interwencji walutowych i osłabienia korony czeskiej, MF przewiduje w 2014 r. bardzo niską inflację, na poziomie 1,0%. Oczekuje się, że w 2015 r., w związku z przewidywanym wzrostem cen konsumpcyjnych, ożywieniem gospodarczym i opóźnionym efektem osłabienia korony czeskiej, inflacja może wzrosnąć do poziomu 2,4%.

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W REPUBLICIE CZESKIEJ

Wg wstępnych danych Czeskiego Banku Narodowego wielkość zaangażowania kapitału zagranicznego w Republice Czeskiej w 2012 roku wyniosła 8,2 mld EUR w postaci bezpośrednich inwestycji zagranicznych /BIZ/, co oznacza pięciokrotny wzrost w stosunku do 2011 roku. Jest to największy przyrost BIZ w Republice Czeskiej od 8 lat. Głównymi inwestorami na rynku czeskim były: Niderlandy, Niemcy, Austria, Belgia oraz USA. Inwestycje dotyczyły głównie sektora finansowego i ubezpieczeniowego, transportu i telekomunikacji, handlu oraz sektora maszyn i urządzeń. Skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych, które napłynęły do Republiki Czeskiej od 1993 r. do końca 2012 r. wyniosła 112,1 mld EUR. Stanowi to równowartość ok. 2/3 rocznego PKB.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2010	2011	2012	2013	2014*)	2015*)
PKB w mld euro (c.bieżące)	149,9	155,5	152,9	b.d	b.d	b.d
PKB (dynamika w %)	2,5	1,8	-1,2	-0,9	1,4	2,0
PKB na 1 mieszkańca (tys. euro)	14,3	14,8	14,6	b.d	b.d	b.d
Deficyt budżetu (w % PKB)	-4,7	-3,7	-4,4	-2,8	-2,8	-3,3
Dług publiczny (w % PKB)	38,5	40,5	42,9	47,2	48,5	49,3

Inflacja (w %)	1,2	2,1	3,5	1,4	1,0	2,4
Stopa bezrobocia (w %)	7,3	6,7	7,0	8,2	7,0	7,0
Eksport (w mld euro)	99,7	116,5	121,8	121,5	b.d	b.d
Import (w mld euro)	94,8	108,8	109,5	108,0	b.d	b.d

Dane: Ministerstwo Finansów, Czeski Urząd Statystyczny

*) prognoza

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Z dniem akcesji do Unii Europejskiej Polska przyjęła prawodawstwo Wspólnot Europejskich w myśl podpisanego 16 kwietnia 2003 r. Traktatu Akcesyjnego. Utrzymano w mocy te polsko-czeskie umowy międzynarodowe, które nie są w kolizji z „acquis communautaire” (dorobkiem wspólnotowym), pozostałe zaś zostały wypowiedziane. Nadal obowiązuje Umowa między Rzeczypospolitą Polską a Rządem Republiki Czeskiej o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji, podpisana w Pradze 16 lipca 1993 roku (Dz.U. 1994 nr 97 poz. 469).

13 września 2011 r. podpisano Umowę między Rządem RP a Republiką Czeską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylania się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, która zastąpiła Umowę między Rządem RP a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku, podpisaną 24 czerwca 1993 r. w Warszawie (Dz.U. 1994 nr 47 poz. 189).

Obroty handlowe Polski z Republiką Czeską (w mln EUR)

	2009	2010	2011	2012	Dynamika 2011 = 100	2013 dane wstępne	Dynamika 2012 = 100
Eksport	5.745,4	7.202,4	8.533,8	9.066,8	106,2	9.431,6	104,0
Import	3.882,3	5.074,2	5.681,8	5.656,3	99,6	5.689,5	100,6
Obroty	9.627,7	12.276,6	14.215,6	14.723,1	103,6	15.121,1	102,7
Saldo	1.863,1	2.128,2	2.852,0	3.410,5	x	3742,1	x

Dane: GUS

Według wstępnych danych GUS, polsko-czeskie obroty handlowe w 2013 r. odnotowały wzrost o ok.3%, osiągając wartość ponad 15,1 mld EUR. Polski eksport wzrósł o 4% i wyniósł ponad 9,4 mld EUR, zaś import nieznacznie przekroczył poziom 2012r. i wyniósł ok. 5,7 mld EUR. RCz należy do najważniejszych partnerów gospodarczych Polski, zajmując czwarte miejsce pod względem obrotów handlowych po Niemczech, Rosji i Chinach (RCz wyprzedziła Włochy, a więc poprawa o 1 miejsce w stosunku do 2012 r.) Republika Czeska była trzecim odbiorcą polskich towarów i zajmowała siódmą pozycję w polskim imporcie. Polska jest

trzecim partnerem handlowym Republiki Czeskiej. Rejestrujemy bardzo wysokie, dodatnie saldo obrotów handlowych - ponad 3,7 mld EUR.

W eksporcie zdecydowanie dominują wyroby przemysłu elektromaszynowego – ok.29%, wyroby metalurgiczne – ok. 20%, wyroby przemysłu chemicznego- ponad 14%, wyroby przemysłu chemicznego- prawie14% oraz artykuły rolno-spożywcze – prawie 13%.

Główne pozycje w polskim eksporcie do RCz to: części i akcesoria samochodowe - ok.5,8%, aparatura do telefonii i telegrafii oraz aparatura telekomunikacyjna- 3,9%, energia elektryczna – 3,7%, drut miedziany – ok.3%, meble do siedzenia - ponad 2,4%, pozostałe sztaby i pręty z żeliwa lub stali niestopowej- ponad 2,4%, silniki spalinowe, tłokowe - 2,1%, oraz oleje ropy naftowej, silniki spalinowe z zapłonem iskrowym, węgiel, brykiety, wyroby walcowane płaskie oraz drut izolowany, kable i aparatura odbiorcza do telewizji.

W imporcie z Czech najważniejsze grupy towarowe stanowią:

- wyroby przemysłu elektromaszynowego - ok.34%
- wyroby przemysłu chemicznego – ponad 18%
- wyroby metalurgiczne - ok. 17,0%
- artykuły rolno spożywcze - prawie 8%
- produkty mineralne – ponad 6%

Główne towary sprowadzane z Republiką Czeską z: pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne – ponad 9%, części i akcesoria samochodowe – 4%, węglowodory cykliczne – 2,6%, węgiel, brykiety- 2,4%, maszyny do aut. przetwarzania danych – 1,9%, wyroby walcowane płaskie- ponad 1,5% oraz polimery styrenu, papier toaletowy, wata, opony, opony, organiczne środki powierzchniowo czynne i inne preparaty, drut izolowany, odpady i złom z żeliwa i stali oraz meble do siedzenia.

Największą nadwyżkę handlową z Czechami Polska uzyskuje obecnie w obrocie wyrobami metalurgicznymi, wyrobami przemysłu elektromaszynowego, produktami mineralnymi oraz artykułami rolno-spożywczymi, a największy deficyt w obrocie pojazdami samochodowymi, oraz produktami roślinnymi.

Istotną rolę w polsko-czeskiej współpracy gospodarczej odgrywa współpraca regionalna i transgraniczna, koordynowana przez Polsko-Czeską Komisję Międzyrządową ds. Współpracy Transgranicznej.

Również współpraca gospodarcza w ramach istniejących Euroregionów: Śląsk Cieszyński, Pradziad, Silesia, Beskidy i Nysa stanowi ważny czynnik we współpracy obu krajów.

Euroregion Pradziad - wspólne działania regionów przygranicznych, oparte o istniejące wzory europejskie, podejmowane są od początku lat dziewięćdziesiątych.

Powierzchnia Euroregionu - całkowita: 7 656 km²

część polska: 5 756 km²

część czeska: 1 900 km²

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

Wg danych NBP, 2012 r. zarejestrował wzrost polskich inwestycji bezpośrednich w Republice Czeskiej o ok. 87 mln EUR. Skumulowana wartość polskich inwestycji w Czechach na dzień 31.12.2011r. wyniosła 1976,1 mln EUR. Do największych inwestycji polskich należą: zakup koncernu Unipetrol przez PKN Orlen - ok. 530,0 mln EUR, nabycie przez Zakłady Chemiczne „Dwory” Oświęcim 100% udziałów w firmie chemicznej Kauczuk (obecnie Synthos) - ok. 195 mln EUR, inwestycje firmy Asseco, która przejęła Czeskie Zakłady Techniki Obliczeniowej „PVT” – ok. 63 mln EUR, zakup czeskiej firmy chemicznej SPOLANA w Neratowicach przez Zakłady Azotowe ANWIL- ok. 32,5 mln EUR. Pozostałe inwestycje były lokowane w branżach: motoryzacyjnej (VAB), w handlu detalicznym (salony sprzedaży LPP, Tatum, CCC, Ryłko, Alpinus, Sun Suits, Kler, Vox), informatycznej (Prokom Software) oraz spożywczej - przejęcie przez Maspex firmy Wolmark – największego producenta soków i napojów na rynku czeskim oraz zakup przez Mokate czeskiego producenta herbat, firmę Dukat.

Czeskie inwestycje w Polsce w 2012 roku wzrosły o 41,8 mln EUR. Wśród czeskich inwestycji, których skumulowana wartość na koniec 2012 r. wyniosła ok. 327,2 mln EUR, największe znaczenie mają inwestycje firm: czeskiego koncernu energetycznego CZEZ w sektorze energetycznym, który w styczniu 2006 r. zakupił większość udziałów (75%) Elektrowni Skawina (od 2009 r- 100% udziałów) oraz Elektrociepłowni Elcho (89%) na południu Polski – ok. 390 mln EUR, czesko-słowackiej grupy kapitałowej Penta Investments a.s.- ok. 130 mln EUR, firmy Tchas- 49,8 mln EUR, Kofoli- ok. 20 mln EUR, firmy Foma Bohemia- ok. 12 mln EUR, firmy Model Obaly – ok. 10 mln EUR, Delty Pekarny-ok.8 mln EUR. Największy czeski inwestor w Polsce, spółką energetyczna CZEZ planuje budowę nowego bloku elektrowni gazowej w Skawinie o mocy 430 MW. Wartość tej inwestycji miałaby wynieść ok. 400 mln EUR, a jej uruchomienie planowane jest na 2014 rok. We wrześniu 2009 r. roku kontrolę nad radomską Metalurgią SA przejęła czeska Huta Trzyniec, jeden z trzech największych zakładów hutniczych w RCz, która w planie ma rozbudowę zakładu w Polsce. Firma New World Resources/ NWR/, która zakupiła kopalnię Morcinek, rozpoczęła budowę zakładu wydobywczego w miejscu zlikwidowanej kopalni Dębieńsko (NWR Karbonia). Ponadto Czeski Holding Przemysłowo-Energetyczny (EPH) dokonał zakupu kopalni Silesia w Czechowicach-Dziedzicach, należącej do Kompanii Węglowej S.A.

Czeskie spółki interesują się coraz bardziej Warszawską Giełdą Papierów Wartościowych, a szczególnie jej parkietem NewConnect. Po udanym starcie spółki Proton Energy, od września 2009 r. na tym parkiecie operuje już druga czeska spółka BGS Energy Plus.

DOSTĘP DO RYNKU

W relacjach z Czechami (wzajemnie) nie stosuje się żadnych ograniczeń na rynku pracy i delegowania pracowników.

UNIA EUROPEJSKA

Istnieje zbieżność stanowisk Polski i Republiki Czeskiej w najważniejszych kwestiach, w tym dotyczących Partnerstwa Wschodniego, Paktu dla konkurencyjności, Wspólnej Reformy Budżetu UE i polityki spójności. W styczniu 2012 roku Republika Czeska na szczycie Rady Europejskiej wraz z Wielką Brytanią odmówiły podpisania tzw. paktu fiskalnego. Czeski rząd stara się jednak prowadzić aktywną politykę europejską na innych polach, takich jak: liberalizacja wspólnego rynku, kształtowanie wieloletnich ram finansowych UE.

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

IZBY

- Izba Przemysłowo-Handlowa w Hradec Kralove www.komora-khk.cz/
- Regionalna Izba Gospodarcza w Ostrawie www.khkmsk.cz/
- Izba Gospodarcza Morawsko-Śląska www.khkmsk.cz/

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze

Valdštejnská 8, 118 01 Praha 1

tel.: +420 257 099 500 (centrala)

fax: +420 257 530 399

e-mail: praga.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.praga.msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji

Loretánské nám. 109/3, 11800 Praha 1 - Hradčany

tel.: +420 271 732 342

fax: +420 272 735 442

e-mail: praha@trade.gov.pl

www.praha.trade.gov.pl

Ambasada Republiki Czeskiej w Warszawie

ul.Koszykowa 18

00-555 Warszawa

tel: +48 22 525 18 50 - łączy do Wydziału Ekonomiczno-Handlowego i Działu Konsularnego

tel: +48 602 686 837 - dyżur dyplomatyczny i konsularny (po godzinach pracy)

e-mail: warsaw@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/warsaw

godziny pracy: poniedziałek-piątek 08.00-16.30

dział konsularny: sprawy wizowe - poniedziałek - wtorek 9.00-12.00

Inne sprawy konsularne: poniedziałek - czwartek 9.00-12.00

Oficjalny portal Republiki Czeskiej w Polsce www.republikaczeska.pl

Czech Trade www.czechtrade.cz

CIEKAWOSTKI

- <http://www.czech.cz/en/Home-en>
- <http://www.infoczechy.pl/>
- http://czechy.lovetotravel.pl/ciekawostki_o_czechach
- <http://czechy.lovetotravel.pl/>
- <http://www.eczechy.pl/>

Praga <http://www.praga.infoczechy.pl/>, <http://www.praga-przewodnik.pl/>

Foto przewodnik po Pradze <http://www.przewodnikpopradze.pl/>

Wycieczki po Pradze <http://www.wycieczkipopradze.pl/>

Informacje o Euroregionie Pradziad <http://www.europradiad.pl/>

Euroregion Pradziad - dla dzieci <http://www.europradiad.pl/dzieci/strona/index.html>

